

Ídnaðurin í Føroyum III

Landbúnaðurin mennast sum lið í bygdamenningarpolitikki

Vit mugu vera meira sjálvbjargnir við búnaðarvørum

*Vaksa um framleiðslu av neytakjøti
Framleiðsla av grønmeti stuðlast
Vera ansin við kunsttøðnýtsluni
Egið stráfóður er grundarlagið
Ognartøkan av jørð er neyðug
Økja um framleiðslu av mjólk
Jarðarlógin má endurskoðast
Jarðargrunnurin umskipast*

Tað, sum aftaná krígsslok kanska einamest hevur sermerkt okkara landbúnaðarmenning í mun til ta menning, ið fram er farin innan t.d. fiskivinnuna, idnaðin, handverk og tænaðstovnnuna, er, at landbúnaðurin hevur verið eftirlátur.

Ein av orsøkunum til afturgongdina tey seinastu árin er, at Føroyar eru einasta land — í hvussu so er um okkara leiðir, ið loyvir ótálmaðum innflutningi av útlandskum landbúnaðarvørum. Hesin innflutningur er ikki grundaður á fría kapping, tí í so at siga øllum forum verða hesar landbúnaðarvørur fluttar út frá framleiðslulondun-

um við so stórum almennum stuðli, at prisirnir, vit lata, ofta bert eru 1/3 ella 1/2 av tí, ið framleiðararnir í hesum londum hava fingið.

Verður tá samstundis hugsað um tær nøgv verri umstøðurnar (veðurlag, lendi o.s.fr.), ið føroyski landbúnaðurin arbeiðir undir, sigur tað seg sjálvt, at vit ikki kunnu vera kappingarførir í prisi við londini uttanum okkum. Seinastu 8–10 árin tykist tó vend at vera komin í. Áhugi landbúnaðarmanna fyri einum miðvísam landbúnaðarpolitikki hevur verið í stórum vøkstri.

Her skuldi verið nógv mikið at nevnt stovnanina

av lutafelagnum »Mjólkavirki Búnaðarmanna«, munagóða stuðulin til neytakjøtfremleiðsluna og ta sannroynd, at í fjør varð hin beinleiðis almenni stuðulin til landbúnaðin meira enn tvífaldaður — úr umleið 4 mill. kr. í 1977/78 til umleið 9,8 mill. kr. í 1978/79 (av upphæddini uppá 9,8 mill. kr. er iroknað umleið 1 mill. kr. jættað úr Menningargrunninum til m.a. nýggja meirið búnaðarmanna).

Ósvaraðir spurningar

Hóast hesi stóru framstig tørvur okkum enn svar

»Niðurstøða um landbúnaðin í idnaðarálitinum«.

Bygdamenning og sjálvbjargni

Hóast tekin í dag eru til eina ávísar menning av føroyska landbúnaðinum metir nevndin, at nógvir týðningarmiklir spurningar framvegis eru at loysa, áðrenn umstøðurnar hjá landbúnaðinum eru vorðnar so mikið góðar, at teir møguleikar, ið her eru til steðar, verða troysttir.

Serliga verður dentur lagdur á at menna landbúnaðin sum lið í einum bygdamenningarpolitikki. Størrio Størri sjálvbjargni av landbúnaðarvørum má sjálvandi eisini verða eitt mál í sjálvum sær.

Nevndin er vitandi um, at tað frá búnaðarmanna síðu er ynski um einkarrætt til innflyting av landbúnaðarvørum, men tekur nevndin ikki undir við hesum sjónarmiði út frá teirri grundgeving, at einkarrætturin helst fer at føra við sær, at prislegan og tilflutningurin ikki verða til gagns fyri brúkaran. Hetta vil eisini verða í strið við almennar hugsanir um frían handil.

Skotið er upp frammanfyri, at sett verður niður ein búnaðarnevnd at greina viðurskiftini hjá landbúnaðinum. Fremsta arbeiði hjá hesi nevnd verður óivað endurskoðanin av Jarðalógini. Henda nevnd kundi í hvussu so er í fyrsta umfari virka sum eitt framleiðsluráð, serstakliga í samband við stýring av búnaðarframleiðsluni.

uppá hesar týðandi spurningar:

1. Í hvussu stóran mun skulu vit verða sjálvbjargin við landbúnaðarvørum, og nær skulu vit rokka hetta mál?
2. Hverjar framleiðslur

skulu vit taka framum, og hvat skal vera tað figgjargliga støðið undir framleiðsluni?

3. Hvussu stór skulu brúkini verða?
4. Hvussu skal spurningurin viðvíkjandi uttan-

biggjajørðini loysast?

5. Hverja útbúgving skulu vit sjálvi geva okkara landbúnaðarmonnum/kvinnum?
6. Nýdyrkingartørvur in?

Støddin á fjósinum verður helst altið at laga seg eftir náttúrugrundarlagnum — tvs. egnu stráfóðurframleiðslu

Grundarlagið undir mjólka- og kjøtfremleiðsluni er egið stráfóður